№ 51.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

JMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 25. CZERWCA 1802. ROKU WE SRZODĘ

z Witepska 1. Czerwca.

D. 27. Maia i dwa następnych odbywał się tu wspaniały Pogrzeb JW. Anny z Łuskinow Chrapowickiey Brygadyerowy W. Ross: Damy z urodzenia, przymiotów, i cnot szczegulnych znakomitey, w Roku przeszłym zeszłey. Obchod ten był odprawiony w Kościele JXX. Jezuitów, kosztownie, wybornie i wspaniale stosownie do załobney okazałości przybranym. Po odbytych Wigiliach od Zakonow i Kapłanow obu obrządkow dnia pierwszego mszą wielką śpiewał JW. Odyniec Biskup Hippoński Suffragan Połocki i Kawaler, na którey miał kazanie WJX. Szantyr Auditor Metropolitański Kanonik Mohylewski i Konsystor: Sędzia, a po skończoney mszy, miał mowę tenże JW. Biskup stosowną do smutnego obchodu. Drugiego dnia miał mszą wielką WJX. Suroż Opat Bazyliański, a trzeciego JX. Rzewuski Rektor Jezuicki. Prócz liczney familii na ten akt zaproszoney, całe obywatelstwo na elekcyą urzędników zebrane oraz rządowe osoby iako to JW. Generał Gubernator woienny Korsakow, Gubernator Cywilny Tarbieiow i dalsi, przytomnością swą temu obchodowi dodali okazałości. Obiady żałobne przez trzy dni trwaiące tak dla gości swieckich iako i licznego Duchowieństwa, nie ustępowały obfitosci, gustowi i kosztom, iakich żałośny mąż nie żałował dla okazania swego smutku i przywiązania ku utraconey żonie.

z Petersburga V. S. 10. Czerwca.

JMPERATOR Jmć po ostatnich manewrach woysk Pruskich d. 3. w Memlu, nazaiutrz rano powrócił do Połongi; d. 4 nocował w Szawlach; d. 5 dalszą podróż przedsięwziął. Król Jmć Pruski orderem orła czarnego przyozdobił Aktualnego Taynego Konsyliarza Graffa Koczubey; innym osobom świty Jmperatorskiey różne dał podarunki. JMPERATOR Jmć dał order S. Andrzeia Generałowi kawaleryi woysk Pruskich Graffowi Kalkreuth; dworowi Królewskiemu inne dary rozdać kazał.

Pomocnikiem głównego Dyrektora teatrów Monarszych i muzyki Nariszkina wyznaczony Brygadyer Maykow. — D. 30. Maia Cerkiew Isakiewska na pamiątkę PIOTRA W. zbudowana, uroczystym obrządkiem poswięcona została, przez Ambrożego Metropolitę Nowhorodzkiego, Ireneusza Arcy Biskupa Pskowskiego z licznem duchowieństwem. Kazanie miał Synodalny człónek Archimandryta Michał, w obecności JMPERATOROWEY Jmci ELZBIETY, JMPERATOROWEY wdowy MARYI, Cesarzewicza W. Xiążęcia KONSTANTYNA, WW. Xiężniczek, MARYI, KATARZYNY.

z Wiednia 24. Czerwca.

Królowa Jmć Dwóch Sycylii z familią znayduie się teraz w Presburgu. — Rapporta deputacyi Seymowych, o werbunku, podatkach, handlu, czytano, iuż w zgromadzeniu Stanów, które rzecz całą wzięły na uwagę. — Z Constatinopola nową eskadrę wysłano do Egiptu, i rozkaz W. Wezyrowi, ażeby walkę z Mammelukami kończył nayprędzey, zachowuiąc panowanie nad Egiptem Sułtanowi. — Ali niedawno wyznaczony Beglerbey Romelii, daie odpor silny buntownikom naieżdżaiącym okolice Adrianopola; iuż nawet skłonił wielu Albańczyków, że stronę Osmana porzuciwszy do domu powracaią. — Jańczarowie Belgradzcy robić kazali poiazd kosztowny, który ofiarować maią w podarunku siestrze Semlina 3. Byłoby to znakiem, że przebłagać pragną Monarchę obrażonego; nic iednak nie słychać o ugodzie. To pewna, że przyiaciel zabitego Baszy, Achmet, zgromadził 600. ludu; a porozumiawszy się z inemi kommendantami bliższemi, chce na Belgrad uderzyć. Lecz to tylko pozor, w rzeczy samey Achmet wsie i miasteczka rabuie. — O Paswanie Oglou żadnych niema wiadomosci dokładnych od tego czasu, iak woyska iego wpadłszy na Wołoszczyznę, oney część zniszczyły.

Biega tu pogłoska, że Król Jmć Katolick. ułożył podział Państw brata swoiego Ferdynanda 4. lecz Buonaparte Konsul ieszcze proiektu nie podpisał. — Arcy Xiąże Karol do zdrowia powrócił staraniem lekarza Quarin. — W Munich podczas procesyi swiątkowey rozruch powstał; fanatyzmem gmin zagrzany wiele sobie pozwolił; policya i woysko spokoyność przywróciły, nie bez krwi przelewu. Ta okoliczność dowodząc iak w Bawaryi nieoświecone było podziśdzień pospólstwo, pokazuie oraz iak potrzebne są szkoły, których założenie nakazał Elektor. — Tamże z Paryża wiadomość odebrano, iż Bawarya przez indemnizacyą otrzyma, Bamberg, Wurtzburg, Anspach, część Szwabii, Eichstadt, część kraiu Passau i Freising.

z Londynu 15. Czerwca.

Generał Lord Hutchinson powrócił z Egiptu zawoiowanego; nadgradzaiąc rycerskie dzieła Król Jmć przełożył Parlamentowi potrzebę, wyznaczenia dla niego i dwóch następców płci męzkiey, rocznego dochodu 2. tyś. FS. — Gorączka żółtą zwana w Jamaice panować zaczyna. Już na okręcie Saturnus eskadry Admirała Totty, 164. ludzi umarło. — Lord Whitworth wkrótce ma wyiechać na poselstwo do Paryża. — O Connor i 17. z nim Irlandzkich Defenders, którzy r. 1797. wyiawiaiąc rządowi taiemnicę buntu pardon otrzymali, z twierdzy Szkockiey George, gdzie dotąd zamkniętemi byli, według obietnicy Królewskiey po skończoney woynie uwolnieni, w Cuxhaven na ląd wysiedli. — Wszystkie okoliczności buntu na wyspie Dominica podniesionego, wiadome nie są; słychać że 3. regimenta czarne porwały się do broni, a Gubernator Johnstone ciężko raniony w bitwie. — To niewątpliwa, że z 500. rokoszanów 370. w niewolę wzięto; 40. do lasów uciekło. — Kongres Amerykański Prezydentowi Jefferson dał summę 600. tyś. FS. czyli 2. mill. 664. tyś. dollarów, na zaspokoienie Angielskiey pretensyi w Prowincyach ziednoczonych; tenże d. 4. Maia kończąc obrady przyiął nową Prowincyą północno zachodnią do liczby dawnieyszych, ponieważ prawem zamierzoną iuż ma ludność.

W Izbie niższey Addington przełożył stan

skarbu narodowego. Procenta od długów publicznych wynoszą teraz: 23. mill. 520. tys. FS. Podatki ogułem nie czynią nad 32. mill 853. tyś. FS. więc na wszelkie wydatki skarb niema nad 9. mill. 333. tyś. FS. tymczasem na samą flottę potrzebuiemy w teraznieyszym roku blisko 12. mill. FS. cóż mówić o woysku lądowém, artyleryi wydatkach Królewskich, nadzwyczaynych, pensyach ectt co wszystko wyniesie 41. millión 169. tyś. FS. Podał Minister srzodki do zastąpienia niedostatku; wszystkie pochwalił Parlament. Ten ma bydź wkrótce rozwiązany; kandydaci gotuią się do nowych elekcyi. — Pokazało się z dokładnego rachunku, że w Angli wybieranie rożmaitych podatków kosztowało w roku ostatnim więcey 4. mill. FS. tak straszną liczbę poborców rząd musiał opłacać; obeyść się bez nich niepodobno, bo u nas nieskończone, innym narodom nieznane są podatków rodzaie.

Z Batawami wkrótce traktat handlowy podpisać mamy. — Do urządzenia Trinitady Król Jmć wyznaczył kommisyą, z Półkownika Fullaston, Kapitana Hood, i Generała Picton złożoną. — Agenta Amerykańskiego Lear znalazłszy w S. Domingo u Murzynów Generał Leclerc uznać nie chciał, i odesłał do Oyczyzny, twierdząc że to się nie zgadza z traktatami, iakie Konsul zawarł z Prezydentem stanów. — W Lisbonie lud w pierwiastkach przeciwny wprowadzeniu policyi, zaczyna pożytek oney poznawać.

Od granic Włoskich 8. Czerwca.

W Państwach Austryackich wszystkie klasztory przez Józefa 2. zgaszone, powrócić maią do stanu dawnieyszego; nawet do dobr i wszelkiey własności. Zakonnikom płci oboiey wolno będzie w nich mieszkać, i nowicyuszów przyimować. Pielgrzymki, procesfye, bractwa, kompanie, słowem wszystko przywrócić ma Franciszek 2. — W Cagliari ogłoszony edykt Królewski zabrania do portów Sardyńskich przyimować okręta flagę Francuzką noszące; iakoż dwóm statkom zbliżaiącym się do brzegu, oddalić się kazano. — Wszystkich inżenierów rząd zwołał, ażeby niezwłocznie wyspę opatrzyli przeciwko wszelkim przypadkom. Nowe zamieszania wybuchneły pośrzód kraiu, konne i piesze woyska posłano dla przywrócenia spokoyności. — W Neapolu Król roskazał urzędnikom byłey RPtey Parthenopeyskiey, lub ich dziedzicom i następcom, wrócić do skarbu gratyfikacye i pensye, jakie wzieli podczas rządów swoich; summy te wynoszą 30 tyś. dukatów. Tamże Unter Officyer za wzniecenie rozruchu kiimi na śmierć został ubity. Wiele osob aresztowano; wszystkie zawieziono do wysp Lipari. Słychać że satyrę pisali przeciwko rządowi. W liczbie ich znayduie się Pagano Kawaler Maltański, i Syn Xiążęcia Canito Szefa gwardyi Woyska Francuzkie ustąpiły z Abruzzo; te które stały w Apulii już wychodzą; zostało tylko 1400. ludzi, którzy na okrętach wypłyną z Otranto.

Król Jmć Etrusków postanowił, ażeby odtąd Królowa jego małżonka znaydować się zawsze mogła nie tylko na radach gabinetowych, aleteż Ministrowie jey donosili o wszystkich interessach większey wagi. — Rząd Austryacki pozwolił 2. tysiące wołów z Tirolu i Prowincyi bliższych do Włoskiey RPtey wyprowadzić. Poseł z Mediolanu do Wiednia jeszcze wysłany nie jest. — Do Messiny zawineła fregata Szwedzka prowadząc okręt na Tripolitanczykach zdobyty. Niedawno wytrzymała boy srogi przeciw 4. statkom tegoż narodu, z których dwa zatoneły. Szwedów 100. zabitych i ranionych. — W Rzymie zaczął się 15. dniowy Jubileusz za przywrócenie religii Francuzom. Generał Soult powracaiący z Neapolu znayduie się w teyże stolicy.

z Colonii 13. Czerwca.

Straszny rozboynik Schinderhannes, Departamentom Nadreńskim uprzykrzony, iuż zchwytany. Przykrząc rzemiosłem niebespiecznstwa pełném, chciał zaciągnąć się do woyska Austryackiego. Towarzysze gdy nie mogli żadnym sposobem odwieść od przedsięwzięcia, wydali Szefa swoiego zwierzchności; przyprowadzony jest do Frankfortu z 14. innemi. — W Departamencie Mont Tonnere, Moguncya, z 23 tysięcy obywatelów, 21. osob takich się znalazło, które nie pozwalały, aby Buonaparte Konsulem dożywotnim był ogłoszony, radząc ażeby ofiary przeciwney prawu nie przyimował dla przykładu drugim. — W kraiach naszych procesfye i pielgrzymki zagęściły się tak dalece, iż oświecensze duchowieństwo prosić musi Prefektów ażeby złemu zapobiegli. Często widziemy całe wsie i miasteczka od mieszkańców opuszczone, którzy pod pozorem nabożeństwa bawić się zwykli szkodliwą gospodarstwu i obyczaiom włócęgą. W Departamencie Roer w dzień Wniebowstąpienia widzieliśmy 80 kapników biczuiących się publicznie w Kosciele.

z Paryża 15. Czerwca.

Kładniemy rappoṙt Generała Leclerc o skończoney woynie w S. Domingo nad wszelką prędzey nadzieję. Posyłam, mówi, Adjutanta Bruyeres donosząc o szczęśliwém zdarzeniu, które pokóy przywraca osadzie wielkiey i piękney. Porażeni rokoszanie, potrwożeni, bez magazynów i prochu, ziemnemi tylko żywili się owocami. Przybycie eskadr z Havre i Flessingue cios śmiertelny zadało. Christophe oświadczył mnie pierwszy, że białych zawsze poważał, jako lud towarzyski i oświecony, był ich przyiacielem; Europeycżykowie osiadli na wyspie dadzą o tém świadectwo; srogie okoliczności dotąd nie pozwalały Generałowi iść za przekonaniem i serca swóiego skłonnością. Dziś wiedzieć pragnie, czyli bydź może u nas bespiecznym. Odpowiedziałem: „ że naród Francuzki zawsze drzwi miłosierdzia otwarte trzyma; pierwszy Konsul ma zwyczay nieodmienny ważyć na szali sprawiedliwey uczynki ludzkie; jeden zły w skutkach nayszkodliwszy nie wygladza z pamięci jego zasług dawnych. Prawda jest, i dawno wiem o tém że Christophe sprzyiał Europeyczykom, byleby więc poddał się na dyskrecyą, żałować nie będzie.„ Ociągał się jeszcze, kilka kolumn w pogoń wysłałem; nastąpiły mnieysze utarczki; nakoniec General prosił ażebym jemu wolę moią obiawił.

Roskazałem przybywać do Cap bez świty żadney, odesłać lud rolniczy do domów, żołnierza pozostałego zgromadzić; wypełnił wszystko. Więcey 2. tysięcy mieszkańców do Cap z gór powróciło; magazyny artylleryą nam wydano; 1200. żołnierzy do obozu przyszło; część rozbroiwszy odsyłam do roli; drugą przyłączam do woysk osadnych. Odstąpienie Wodza Christophe odięło odwagę Generałowi Toussaint. Dał mi poznać stan swóy smutny, przydaiąc że woynę próżną, bez celu, zakończyć pragnie; i przydał że po tylu klęskach, jakażkolwiek jest potęga armii Francuzkiey, potrafi zawsze Wódz Murzynów palić, rabować, i umrzeć niosąc na hazardy życie nieraz Oyczyźnie pożyteczne. Co gdy często mi powtarzał, pomyśliłem: trzy części osady od ognia ocalały! Toussaint i lud czarny rabuiąc, zabiiaiąc niewinnych, nie znali naszey siły, aniteż charakteru narodowego.„ Zalecam więc, aby do Cap przybywał, gdzie godzina pardonu może jeszcze wybić dla niego. Korzystał z pozwolenia, przybył do mnie, przeprosił, przysiągł Francyi wiernym zostać. Kazałem udać się do osady bliskiey Gonaives, i nie oddalać się nigdzie bez wiedzy moiey. Dessalines osiadł w drugiey blisko S. Marc.

Wszyscy rolnicy do domów powracaią, część bitnieyszych do armii przyłączę. Magazyny, więcey sta armat w górach ukrytych nam wydano. Nowa epoka zaczeła się dla osady. Następuie pora dżdżysta; woysko spokoyne przepędzi ten czas bez uszczerbku wielkiego. Miasto Cap naprawuie się pilnie. Wiele złego Mu-

rzyni w osadzie zrobili; ale trzy dobre części nietknięte zostaią; Powiaty Artibonite, Mole, Liberté, Prowincye południowe. Amerykanie dostarczaią żywność i materyały do budowania. Nie kontenci byli z postępków moich; niesłuſznie; ich Agenci nie nayslepſzą radę dawali G. Touſsaint. Strzelbę, proch, działa, kto rokoſzanom dostarczał? Mogłem więc Amerykanom kommunikacye przecinać z Murzynami. Zaczeły tu przybywać okręta kupieckie ze Francyi; wchodzące do portów nic nie płacą; od wywozu 10. procentów; radzę brać odtąd 5. tylko. Wypełniam ściśle instrukcyą od Konsula daną; dzień za nayſzczęśliwſzy poczytam w życiu moiém, gdy handel naſz po dawnemu zakwitnie. Wysłałem Generała Dugua do Prowincyi południowey, do S. Marc Generała Rochambeau. Całey armii należy się od Wodza pochwała; naywyżſzą dać winienem talentom i zasłudze Generała Rochambeau; w Cap 8. Maia r. RP. 10.

Leclerc.

Do rapportów urzędowych przydaymy list z Cap tegoż dnia prywatny. Wiadomość, mówi, o zaſzłey ratyfikacyi traktatu z Anglią skłoniła G. Touſsaint do myśli spokoynieyſzych. Ustał rozruch na całey wyspie. Naczelnicy poddali się prawom Republikantskim. Widziałem wczora Wodza Murzynów u G. Leclerc; widziałem człowieka. Słowa jego były wyważone; ma rozsądek głęboki; dowcip; roskazywać przywykł i umie. Niema żadnego porównania między nim a jego ziomkami. Nie znaliśmy dobrze Europeyczykowie męża tak zacnego. — Stanu Konsyliarz Defermont wyznaczony jest od Konsula do likwidacyi długów narodowych. Wiele osob w czasie rewolucyinym udało się do S. Domingo na urzędy, część pensyi swoiey przeznaczaiąc na wyżywienie familii w domu pozostałych; a chociaż niektórzy weſzli do buntu Murzyńskiego, jednak pensyę żonom ich i dzieciom Buonaparte wypłacać każe. — Słychać że Generał Richepanse przybył do Guadalupy, gdzie zupełna jest spokoyność; Pelage i lud cały lękał się jedynie powrótu Admirała Lacroſse. — Konsul oświadcza, że handel po wſzystkich częściach świata wolny jest każdemu Francuzowi; rząd żadney kompanii kupieckiey zakładać nie chce. — Miasto Anvers stara się usilnie, ażeby handel tabaką był jemu dozwolony; inaczey Amerykańskie statki zawiiać nie mogą do rzeki Escaut. — Generał Macdonald zaślubia córkę Posła Semonville, małżonkę owdowiałą Generała Joubert w Nowi poległego.

Dokończenie mowy Oyca S.

Zostaie mówić o Pasterzach wybranych do rządzenia Dyecezyami nowemi. W tey liczbie znayduią się Biskupi dawnieysi zaleceni nauką; cierpliwością, statecznością w wierze, i rozmaitemi cnotami, które uwieńczyli na prośbę stolicy Apostolskiey dobrowolną ofiarą urzędów, co im chwałę przynosi nieśmiertelną. Są drudzy teraz na Biskupów święceni, dla tego że dobre i przykładne wiedli życie; z tych Kościoł spodziewa się chluby i pociechy. Są ieszcze inni, którzy podczas rewolucyi zasiedli stolicę bez przyzwolenia naszego, w iedności z Kościołem nie byli, który ich zawsze wzywał do niey. Nie bóycie się; poiednali się z nami; dziś zaczynaią bydź prawemi Pasterzami, wypłaciwszy dług należny Kościołowi. Tak czynić kazało dobro religii powracaiącey do narodu wielkiego; tak chęć umorzenia kłótni. Pozwoliliśmy na wszystko dla pokoiu; przykłady poprzedników, prosby Konsula; nas skłoniły. Bóg przenikaiący myśl naszą, sprawi że tego żałować nie będziemy. Nie wątpię, że ci Pasterze nowi pełnić zechcą obowiązki powołania swoiego. Ale ponieważ wszelka szczęśliwość dary, dobro wszelkie od Boga pochodzi, z którym kto nie buduie, próżne są myśli iego, w pokorze więc i sercu skruszoném idźmy do Boga, łącząc modły nasze z całym Kościołem, aby ten co nam pozwolił zasadzić winnicę na żyżnym gruncie, pobłogosławił, i rosę dał niebieską dla iey rozkrzewienia, niech Panu swoiemu stokrotny owoc przynosi. Pódźmy do niego z ufnością; niech dzieło prawicy swoiey sam poświęci, wydoskonali. Na otrzymanie miłosierdzia iego otwieramy skarbnicę Koscielną; a iako w całey Francyi Kardynał Legat ogłosił Jubileusz, toż samo Kardynał Wikaryusz uczyni w Rzymie.

Dokończenie konstytucyi Szwaycarskiey.

58. Sprawowanie obrządków religii wszelkich iest dozwolone. 59 Rząd utrzymywać będzie tylko obrządki Katolicki i reformowany. Każdy Canton obmyśli fundusz dla duchowieństwa swoiego z dziesięcin lub innych podatków. 60. Dobra Koscielne nie mogą bydź obrócone tylko na utrzymanie religii, edukacyą, i uczynki miłosierne 61. Nie mogą bydź alienowane bez pozwolenia Seymowego. 62. W obrządkach Katolickim i reformowanym oddzielne będą fundusze na naukę Teologii. 63. Będzie Uniwersytet ieden w kraiu na wszystkie scyencye, kunszta, rzemiosł; nauki. Przy Uniwersytecie zrobi się fundusz na utrzymanie bezpłatne uczniów, którzy na funduszach Cantonowych biorąc początki dystyngwuią się obyczaynością, talentami, postępkiem. 65 Te mieysca bezpłatne nie będą rozdawane w miarę ludności Cantonów. 66. Księga krymitialna i process iednostayny bydź ma na całe Szwaycary. 67. Będzie księga leśna, handlowa; i sądy kupieckie. 68. Process także cywilny ieden; do zadnego iednak nie wnidzie Cantonu bez przyzwolenia obywatelów. 69. Napisany proiekt cywilney praw księgi dobrowolnie przyimować będą Cantony. 70. Zadna Juryzdykcya u Szwaycarów nie może bydź razem rządzącą i sądowniczą. 71. Nie może bydź więcey nad dwa sądy w Cantonie; od iednego z nich apellacya idzie do drugiego. 72. Będzie trybunał naywyższy w narodzie, do którego przez apellacyą iść powinny sprawy nad wartość 3. tyś. liw. z rządem, Cantonem, cudzoziemcem, lub też obywatelami różnych Cantonów. Od wyroków niema apellacyi; tenże trybunał przeyrzeć powinien dekreta na śmierć skazuiące, na 10. letnie więzienie, wygnanie z kraiu. 73. Tenże sądzi oskarżonych Sekretarzów Stanu o przestąpienie prawa. 74. Sądzi przestępnych Agentów Adminiſtracyi, za poprzedzaiącą odezwą Senatu, iakoteż sędziów kryminalnych i cywilnych. 75. Prawo przepisze, iaki bydź powinien skład sądu tego. 76. Fundusze i dobra narodowe te są: Przedawanie soli; poczta, stępel, kopalnie, proch, saletra, lasy, moneta, cła, podatki iakie Canton każdy składać powinien na ogulną potrzebę całego narodu.

Dokończenie mowy K. S. Portalis.

Oprócz wyrażonych pobudek inne daleko ważnieyſze względy Konsula skłaniały do przywrócenia religii Francuzom. Nie jesteśmy wyspiarze, którym łatwo jest oddzielne mieć prawa, jako morzem odzielonym od wſzystkich kraiów. Stoiemy na pierwſzym stopniu między narodami lądowemi w Europie. Naypotężnieysi sąsiedzi, naywiernieysi zprzymierzeńce, nowa PRta we Włoſzech, inne co nas otaczaią, za których niepodległość krew przelaliśmy, są wſzyscy Chrześcianie. U teraznieyſzych narodów, religia rządzących i rządzonych łączy, koiarzy, zprzymierza. Należało zatém Francuzom umocnić węzły przyiacielskie z sąsiadami, związki polityczne upowſzechnić.

Y czegoż się lękamy Dworu Rzymskiego? Papież jako Monarcha nie straſzny nikomu; zawſze potrzebować będzie naſzey pomocy; przez co rząd Francuzki potężnie wpływać może do intereſsów Kościelnych, z doczesnemi zawſze połączonych. Jako Naczelnik Duchownego stanu; władzę ma ograniczoną prawami, zwyczaiami, które Francuzom naylepiey znaiome, wſzystkim narodom spólne, u nas dochowały się naylepiey. Dawniey miał w Zakonach milicyą sobie podległą jedynie, która prawdziwych Pasterzów przywaliła, Włoskie opinie roznosić po świecie gotowa. Prawa naſze rozwiązały tę mi-

licyą; i mogły to czynić. Bo któż władzy narodowey zaprzeczy moc rozwiązania zgromadzeń przez religią nie ustanowionych, któreśmy za mniey potrzebne, alboteż podeyrzane uznali? Według zwyczaiu pierwszych wieków Kościoła, same tylko Duchowieństwo świeckie mieć będziecie, to jest Biskupów i Plebanów, których interessem jest utrzymywać i bronić prawa, ustawy nasze, jak własną wolność.

Przydany iest warunek, że Biskupi instytucyą kanoniczną od Papieżów brać powinni. Żadney przyczyny nie miał Konsul, ażeby tego zabronił Stolicy Apostolskiey. Ociec S. iest Kollator przymuszony; nie może odmówić instytucyą Kapłanowi prezentowanemu. Chęć przywrócenia pokoiu, zgaszenia swarów o religią. Kazały nam odnowić dawny zwyczay, przerwany od konstytucyi cywilney duchowieństwa, która już dawno upadła. Za rządów Królewskich, nominował Monarcha, instytucyą dawał Papież.

Urząd Biskupi mieliśmy za Magistraturę wysoką, którey powierzać niebespieczno ludziom nieznaiomym. Mieysce nominacyi Krolewskiey zastąpiła elekcya od ludu na zgromadzeniach pierwiastkowych. Zniknely wkrótce elekcye z konstytucyą razem. Nie obmyślono sposobu nowego. Rząd musiał nad tém się zastanowić. Konstytucya pod którą żyiemy, daie prawo obierania Senatorom i rządowi. Senat obiera pierwszych urzędników RPtey; Konsul wyznacza Generałów, Administratorów, Sędziów, Posłów, Nauczycielów.

Reszta późney.

Teatru Dziecinnego tom pierwszy iuż wyszedł z Druku i będzie oddawany Prenumeratorom w Drukarni Akademickiey Tłumaczenie tego dzieł na Oyczysty ięzyk zaczęte było przez JW. Jmć Panią Narbuttowę Chor: Lidz: w Ru 1786. Pierwszy tomik był wydany u XX. Piiarow, w którym zawarła kilka rozmow i iedną Drammę. Dedykowała ta Dama swemu Mężowi, Sędziemu na ów czas Trblłu Głł: W. X. Litt gdzie wyraża: „ Przekładam na Oyczysty ięzyk pożyteczne kraiowi naszemu dla Rodziców i Dzieci dzieło JP. Berquina. „ To dzieło pożyteczne w oryginale, nierównie pożyteczniey szém staie się w terazniey szey edycyi, gdy powiększone zostało uwagami tłumacza i cytacyami Oyczystych Pisarzów przyozdobione. Z wydaniem nastąpuiących dwóch tomów musi się tłumacz wstrzymać, dla znacznego kosztu podiętego na Drukarnią i papier, aż nim się zbierze więcey prenumeruiących. Kupuiący pierwszy tom będą płacić za całe dzieło, i będą uważani z prenumeruiących; dla tego będą się im dawać bilety. Prenumerata przyimowana będzie w Druk: Akadem: i u XX. Piarow, ale tylko na papierze kleiowym po złł: 8. gr: 10. na wodnym po złł: 7. Imiona ich będą umieszczone przy drugim i trzecim tomie Jeżeliby zgromadzenia Zakonne w prowincyach maiące edukacyą sobie powierzoną, równie iak i Księgarze chcieli wziąść po kilkanaście exemplarzy do sprzedania, miłą przez to uczyniliby przysługę tłumaczowi, a tém samém przyłożyliby się do prędszego wydania następuiących dwóch tomów. Kto chce poczta dostać wychodzące tomy, niech się udaie prosto do Drukarni Uniwersytetu u S. Jana, lub samego tłumacza, przydaiąc do opłaty za książkę przypadaiącey, złoty ieden na opłatę poczty.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się: iżby życzący kupić z publiczney licytacyi Wieś Pietraszyszki Zaścianek Prudziszcza i Młyn do maiętnosci Miednik Ignacego Grabowskiego Stanu Konsyliarza przynależące, w których liczy s ę dymów 14. z gruntami, sianożęciami i lasami, czyniące roczney intraty 356. Rubli 54¼ kopieiek, opisane za dług Warszawskiey Bankowey Kommissyi Czer: złł: 735. stawili się w Rządzie tuteyszym sami przez się lub przysłali Plenipotentów prawnie umocowanych, na termina: pierwszy 20. drugi 23. i trzeci 26. dnia Junii bieżącego Roku.

Od Litewskiego Wileńskiego Guberńskiego Rządu ogłasza się: iż maiątek Zyda Falki Leybowicza w Powiecie Telszewskim w miasteczku Sałantach nayduiący się, (który składa się z domu drewnianego mieszkalnego i rozmaitych gospodarskich sprzętów) będzie sprzedany przez publiczną licytacyą, która w Ratuszu Telszewskim odbywać się będzie w terminach: pierwszym 20. drugim 26. i trzecim 30. teraznieyszego miesiąca Junii Roku bieżącego; ktoby zatém życzył sobie takowy maiątek nabyć, ma się stawić w terminach wyż pomienionych w Ratuszu Telszewskim.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się, iżby życzący kupić z Publiczney Licytacyi Folwark Pokrayczyn zwany w Powiecie Wileńskim leżący, w którym znayduie się Dóm drewniany zdalszą budowlą, i cztery włoki gruntu bez Chłopow, czyniący roczney intraty złł: Poll: 200. opisany za pretensyą Buchaltera Sobolewskiego, stawili się w rządzie tuteyszym dla konkurencyi i układu, sami przez się lub przez Plenipotentow swoich prawnie umocowanych na termina pierwszy 3go drugi 10go i trzeci 27. Junii bieżącego Ru Datt Maia 14. dnia 1802. Roku.

Obwieszczaią się wszyscy kredytorowie i pretensorowie zeszłego w Bogu Michała Paca Star. Kowieńskiego, oraz wszyscy do Dóbr niegdy iego przygraniczaiący, że, na mocy Dekretu Sądu Ziem: Trockiego oczewiście i bez appellacyi R. 1801. 9bra 27. zapadłego wyznaczony tym Dekretem Sąd Taxatorski Exdywizorski, oraz Graniczny do dóbr Jezno zwanych w Pcie Kowieńskim położonych na d. 22. Julii R. idącego 1802. niezawodnie dla expedyowania Aktów Taxy exdywizyi i rozgraniczenia, dla uczynienia wszystkim sprawiedliwym pretensorom satysfakcyi ziedzie, ażeby przeto wszyscy interessowani do Sądu tego przybywali, dowody pretensyów okazywali i one probowali, pod utratą przez oczewisty i nieappellowany Ziem: Trocki Dekret zapisaną ninieyszym ogłoszeniem zastrzega się.

W przyszłym miesiącu Lipcu zaczyna się prenumerata Gazet zagranicznych i kraiowych na ostatnie dwa Kwartały terazniey szego roku; ktoby chciał które z nich utrzymywać, wcześnie udać się raczy do Pocztamtu Litewskiego w Wilnie. Kuryer Litewski wydaie się regularnie we Srodę i Sobotę po godzinie 3ciey z południa. Abbonować trzeba z pocztą na półrocze; na mieyscu kwartalnie; z pocztą kosztuie na dwa kwartały złłch 80. Zagranicznych Gazet regestr dawniey był ogłoszony.